

Burkina Faso:

- **Impact beëindiging ontwikkelingssamenwerking met NL**
- **Huidige sociaaleconomische situatie**

Landelijke dag Burkina Faso Platform, dd. 22-04-2017

Presentatie van Martin van der Linde

Context Nederlandse OS beleid

- Oktober 2010: start Rutte-1; Knapen staatssecretaris OS
- Reductie OS van 0,8% naar 0,7% van BNI
- Vermindering aantal partnerlanden van 33 naar 15 en focus op 4 thema's
- Eind maart 2011: nieuwe lijst van 15 partnerlanden.
- Burkina Faso staat niet meer op de lijst.
- Hulp in 18 landen moest in 3 jaar worden afgebouwd.
- 2^e kamer akkoord, weinig discussie.
- 2012: start Rutte-II
- Ploumen wordt minister OS. Ze wijzigt landenlijst niet.
- Verdere reductie van OS van 0,7% naar 0,55% van BNI.
- 2014-2016: Evaluatie 'impact ending support' in 6 landen

Historie Nederlandse OS in Burkina Faso

- Start NL hulp midden jaren 70.
- Tot 1998 focus op rurale ontwikkeling, landbouw, herbebossing, drinkwater, geïntegreerde plattelandsontwikkeling.
- Vanaf 2000 focus op onderwijs, gezondheidszorg, budgetsteun, beheer overheidsfinanciën, steun aan aantal NGOs
- Maart 2011: besluit beëindiging partnerlandstatus en sluiting Ambassade.
- Medio 2013: laatste betalingen en sluiting ambassade
- Van 2006 tot 2010: NL één van de grootste donoren met €45-50 miljoen per jaar; dat daalde na 2010.

NI hulp voor BuFa 2009-2013 in mln Euro

	2009	2010	2011	2012	2013
Budgetsteun	21	18	21	18	18
Onderwijs	15	12	9	8	8
Gezondheidszorg	9	10	7	6	6
Overige	3	1	2	1	0
Totaal	48	41	39	32	32

Politieke ontwikkelingen in Burkina Faso

- **Compaoré président van 1987 tot oktober 2014.**
- **1e kwartaal 2011: politieke onrust vanwege dood van een student, hoge voedselprijzen, muiterij in het leger, enz.**
- **Juni 2011: wijziging samenstelling kabinet**
- **September – oktober 2014: demonstraties en onrust i.v.m. voorgenomen wijziging van de grondwet.**
- **November 2014: Overgangsregering geïnstalleerd.**
- **September 2015. Mislukte staatsgreep van presidentiele garde**
- **November 2015: verkiezingen**
- **Eind december 2015: nieuwe regering geïnstalleerd.**
- **Januari 2016: terroristische aanslag in Ouagadougou**
- **Oktober 2016: voorbereiding staatsgreep verijdeld**

Conclusies (1), selectiecriteria

Besluit afbouw hulp aan Bufa grotendeels niet in overeenstemming met selectiecriteria.

Die criteria waren:

- **Perspectief op behalen ontwikkelingsresultaten**
- **Armoede niveau**
- **Aansluiting op Nederlandse sectorprioriteiten**
- **Aansluiting op NL interesse, expertise en belangen**
- **Omvang bestaande programma**
- **Kwaliteit overheidsbestuur, democratisering en corruptiebestrijding**
- **Potentie bezuiniging ambassades**

Conclusies (2): Uitfaseringsproces

- **Besluit tot uitfasering hulp aan BuFa was onverwacht, gezien de selectiecriteria van de nieuwe landenlijst**
- **BuFa autoriteiten namen weinig actie, vanwege snelle besluitvorming en politieke onrust in BuFa**
- **Velen in BuFa relateerden uitfasering aan politieke onrust**
- **Ambassade maakte plan voor snel vertrek, met handhaving bestedingsniveau tot 2013 en nakomen lopende verplichtingen.**
- **Drastische krimp van de Ambassade in 2012 en sluiting medio 2013.**

Conclusies (3),

- **NL-OS in BuFa dus gestopt vanwege mismatch sectorprioriteiten, geen economisch NL-belang en verlaging van OS budget.**
- **WRR had BuFa juist genoemd als voorbeeld waar de toegevoegde waarde van NL hulp hoog was**
- **Keuze partnerlanden niet gebaseerd op voorafgaande analyse van effectiviteit van de NL-OS in betreffende landen en van de impact van uitfasering.**
- **Aanzienlijke financiële macro-impact: in 2010 was NL-hulp aan BuFa 6% van alle hulp, 4% van overheidsinkomsten en 0,6% van het BBP.**

Conclusies (4)

- **Budgetsteun:** NL financierde ca 1.3% van overheidsuitgaven (ca 10% van alle budgetsteun). Totale budgetsteun gehalveerd tussen 2011 en 2015.
- Overheidsuitgaven daalden met 13% in 2014.
- **Onderwijs:** Hulp daalde 43% van 2009-2011 naar 2012-2014. NL bijdrage daalde van 20% naar 8% in 2013 en 0 in 2014.
- **Gezondheidszorg:** hulp steeg met 12% van 2009-2011 naar 2012-2014. NL bijdrage daalde van 9.4% naar 3.6% in 2013 en 0 in 2014.
- Aanzienlijke daling financiering van 4 van de 5 ondersteunde NGOs
- Veronderstelling dat andere donoren de financiering en rol van NL zouden overnemen was veel te optimistisch
- Snelle exit: minder tijd voor goede consultaties en regelen van alternatieve financieringen.

Politieke reacties op evaluatierapport-1

- **September 2016: Rapporten aangeboden aan 2^e kamer en gepubliceerd**
- **Aantal krantenartikelen**
- **Discussiebijeenkomst georganiseerd door IOB en Vice Versa**
- **Brief van BFP aan 2^e Kamer Commissie, met antwoord van Minister aan 2^e kamer**
- **2 bijeenkomsten Tweede Kamer commissie**

Reactie van de minister (23-09-16)

- Reductie aantal partnerlanden niet primair ingegeven door bezuinigingen, maar door verhoging effectiviteit.
- Conclusie dat keuze uitfasering hulp aan BuFa onvoldoende wordt verklaard door selectiecriteria wordt niet bestreden.
- In BuFa was een langzamere uitfasering waarschijnlijk beter geweest
- Regering houdt rekening met de conclusies bij toekomstige uitfaseringen.

Vernieuwing partnerlandenlijst

(brief van Minister aan 2^e kamer, 19-09-16)

- Hulprelatie met Indonesië, Kenia en Ghana wordt afgebouwd (einde in 2020).
- Schept ruimte voor intensivering hulprelatie met landen in West Afrika en de Hoorn van Afrika, met name de Sahel regio

Criteria voor selectie nieuwe landen:

- Armoede niveau
- NL meerwaarde m.b.t. thematische speerpunten
- Regionale bundeling
- Aanpakken grondoorzaken van migratie

Brief BFP aan 2^e Kamer Commissie (oktober 2016)

- Beëindiging hulp aan BuFa niet in overeenstemming met eigen criteria
- Daarnaast additionele kwalitatieve argumenten hulp voort te zetten
- Uitfasering hulp aan 3 andere landen goede gelegenheid hulprelatie met BuFa te herstellen

Reactie van de Minister (november 2014):

- Bij selectie nieuwe landen zal vooral gekeken worden naar Sahel regio
- Geen besluitvorming meer door huidig kabinet

Dit standpunt herhaald tijdens bijeenkomst met 2^e Kamer Commissie in december 2016.

Deel 2: Sociaaleconomische situatie

- Sinds 1994: economische groei gemiddeld 6% per jaar.
- Terugval naar 4% in 2014 en 2015 door politieke onrust, daling overheidsinkomsten en –bestedingen, lage katoen- en goudprijzen.
- In 2016 stijging naar 5,4% dankzij herstel politieke stabiliteit, goede oogst, 2 nieuwe goudmijnen, stijging export prijzen.
- Basis van de groei: katoen, voedsel, goud, migratie naar de stad, externe hulp, goed financieel-economisch beleid en politieke stabiliteit
- Maar hoge bevolkingsgroei (3,1%) en nauwelijks structurele transformatie van de economie.

Sociaaleconomische situatie (2)

- Onder armoedegrens: 45% in 1998 naar 40% in 2014 (maar absolute aantal neemt toe);
- Inkomensongelijkheid daalt (GINI van 50 in 1998 naar 40 in 2009)
- Levensverwachting is gestegen van 50 in 1998 naar 59 in 2014
- % schoolgaande kinderen gestegen van 47% in 2001 tot 84% in 2014 (lagere school)
- Maar in 2015 BuFa nog steeds 185ste op HDI lijst van 188 landen

Economisch en sociaal beleid

- **2000-2010: 1ste en 2de Stratégie Réduction de la Pauvreté.**
- **2011-2016: SCADD**
- **Uitfasering NL hulp droeg bij aan onvoldoende financiering van het SCADD**
- **2016 -2020: regering heeft nieuw plan gemaakt: Programme National de Développement Economique et Social (PNDES).**

Doelstellingen PNDES

- **Verhoging duurzame en inclusieve economische groei: 7,7% gemiddeld en creatie 50,000 arbeidsplaatsen per jaar;**
- **Reductie armoede van 40% naar 35%**
- **Daling bevolkingsgroei van 3,1% naar 2,7%**
- **Versterking bestuur en publieke/sociale diensten**
- **Diversificatie van de economie en ontwikkeling private sector; toename industrie van 6,6% naar 12% van het BNP.**
- **Veel investeringen in energie, wegen, watermanagement en sociale infrastructuur**
- **Budget € 23,5 miljard waarvan 36% extern te financieren**

PNDES donor conferentie

- **December 2016 in Parijs: 800 deelnemers.**
- **Indicatie van financieringsintenties: € 12,2 miljard = 145% van wat werd gevraagd.**
- **Tweede dag een bijeenkomst met particuliere investeerders: grote deelname en veel interesse.**
- **BuFa overheid zeer tevreden met het resultaat van de conferentie.**

Huidige politieke situatie

- **Stabiel maar ook fragiel**
- **Vorbereiding staatsgreep verijdeld in oktober 2016.**
- **Sporadisch terroristische aanvallen in noorden**
- **Gemeenteraadsverkiezingen (mei 2016) goed verlopen.**
- **Februari 2017: aantal ministers vervangen**
- **Interactie regering – parlement is bevredigend**
- **Regering oogt capabel stabiliteit te handhaven en beleid te implementeren, en parlementaire controle functioneert.**

Link naar de evaluatie rapporten:

<https://www.iob-evaluatie.nl>

Selecteer: evaluatie van de gevolgen van het
beëindigen van ontwikkelingsamenwerking

Hartelijk dank voor uw aandacht